

رهبر عربستان سعودی باید درک کند که هدف وسیله را توجیه نمی‌کند

به قلم دنیس راس (/fa/experts/dnys-ras-0/)

۱۱ اکتبر ۲۰۱۸

همچنین دست‌یافتنی به

(English (/policy-analysis/saudi-arabias-ruler-should-understand-ends-dont-justify-means
العربیة (/ar/policy-analysis/ly-hakm-almmlkt-alrbyt-alswdyt-yfhm-alghayat-la-tbrr-alwsayl/))

درباره نویسنده

دنیس راس (/fa/experts/dnys-ras-0/)

سفير دنیس راس، دستیار ویژه پیشین پرزیدنت باراک اوباما، مشاور انستیتو و هموند برجسته ویلیام دیویدسون در انستیتو واشنگتن است.

مقاله‌ها و دیدگاه‌ها

تکیه بر قانون مگنیتسکی این پیام روشن را ارسال خواهد کرد که برخی اقدامات با معیارهای جهانی و با چشم‌انداز تحول خود ریاض همخوان نیست.

رئیس‌جمهور ترامپ شاید به یک نظم بین‌المللی مبتنی بر قاعده باور نداشته باشد اما چه بسا اکنون شاهد پیامدهای غیاب معیارهای بین‌المللی باشیم: روس‌ها در مسموم کردن یک جاسوس پیشین در بریتانیا (https://www.washingtonpost.com/world/europe/us-3-other-nations-back-britain-over-russian-role-in-former-spys-poisoning/2018/09/06/835f7a96-b1e8-11e8-8b53-50116768e499_story.html?utm_term=.c0c770ab8031) تردیدی به خود راه نمی‌دهند. اخیراً چینی‌ها هم احساس می‌کنند آزادند که با روش‌های فرافاقونوی برخی از برجسته‌ترین شهروندان خود را - از رئیس اینترپل (<https://www.cnn.com/2018/10/09/asia/grace-meng-interpol-china-intl/index.html>) گرفته تا یک هنرپیشه معروف زن (<https://www.scmp.com/news/china/politics/article/2166744/chinese-actress-fan-bingbing-fined-us70-million-tax-offences>) - سربیه نیست و یا بازداشت کنند و حالا به نظر می‌رسد سعودی‌ها نیز احتمالاً جمال خاشقجی روزنامه‌نگار و ستون‌نویس واشنگتن پست را با نیرنگ به کنسولگری خود در استانبول (https://www.washingtonpost.com/world/national-security/crown-prince-sought-to-lure-khashoggi-back-to-saudi-arabia-and-detain-him-us-intercepts-show/2018/10/10/57bd7948-cc9a-11e8-920f-dd52e1ae4570_story.html?utm_term=.afdeed47ce7c) کشانده‌اند و سرنوشت او تا این لحظه روشن نیست.

من در ابتدا با توجه به رقابت ترکیه و سعودی و نیز علاقه رجب طیب اردوغان رئیس‌جمهور ترکیه به طرح اتهامات بی‌اساس به گزارش‌های رسانه‌های ترکی تردید داشتم که می‌گفتند ماموران مخفی سعودی برای قتل خاشقجی فرستاده شده‌اند اما وقتی سعودی‌ها نتوانستند و یا نخواستند (https://www.washingtonpost.com/opinions/global-opinions/its-time-for-saudi-arabia-to-tell-the-truth-on-jamal-khashoggi/2018/10/10/fadc952e-ccb7-11e8-a3e6-44daa3d35ede_story.html?utm_term=.b16123731155) که تصاویر ویدیویی دوربین‌های امنیتی را منتشر کنند که خروج خاشقجی از کنسولگری را نشان دهد انکارشان کمتر قابل باور می‌نماید. متأسفانه در دنیایی که اصل «حاکمیت» (<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-72nd-session-united-nations-general-assembly>) به تعریف رئیس‌جمهور ترامپ آن را ترسیم می‌کند رهبران دیگر ممکن است به این باور برسند که مجازند برای حفاظت از منافع خود تعریف می‌کنند به هر اقدامی

که لازم می‌بینند دست بزنند

امروز در عربستان سعودی محمد بن سلمان ولیعهد این کشور و پدرش که پادشاه است منافع ملی عربستان را تعریف می‌کنند و محمد بن سلمان رهبری تغییرات انقلابی (<https://www.bloomberg.com/view/articles/2018-10-09/jamal-khashoggi-disappearance-tests-saudi-arabia-reforms>) در این کشور را بر عهده دارد چرا او تغییرات اجتماعی و اقتصادی را با این شدت دنبال می‌کند دلیلش این است که محمد بن سلمان حتی پیش از آن‌که پدرش پادشاه شود واقعیت ناپایدار جامعه سعودی را به چشم می‌دید در میان بسیاری از جمعیت زیر سی سال عربستان که تقریباً ۷۰ درصد جمعیت کل این کشور را شکل می‌دهد نشانه‌های فزاینده از خودبیگانگی از جمله جذب شدن به القاعده و دولت اسلامی (<http://time.com/4739488/isis-iraq-syria-tunisia-saudi-arabia-russia>) دیده می‌شود هشتادوهفت درصد (<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/sa.html>) درآمد دولت از نفت است و هشتاد درصد (<https://fanack.com/saudi-arabia/economy>) سعودی‌ها برای دولت کار می‌کنند – و آن هم در زمانی که بن‌سلمان می‌توانست ببیند که درآمد نفتی عربستان هم‌زمان با رایج شدن سوخت‌های تجدیدپذیر نفت شیل و اتومبیل‌های برقی به مرور زمان کاهش خواهد یافت پاسخ او: ایجاد تنوع اقتصادی فراهم آوردن تفریح و آزادی بیشتر اجتماعی و پدید آوردن این حس در جوانان سعودی که تغییر ممکن است

برنامه تحول ملی (<http://vision2030.gov.sa/en/ntp>) او به رشد صنایع جدید توسعه بخش خصوصی و دادن نقشی بسیار فعال‌تر به زنان در عرصه اقتصادی وابسته است چنان توسعه‌ای بنا به تعریف نیازمند تغییرات عمیق اجتماعی در عربستان است و از این رو به رانندگی زنان باز کردن سینماها ورود گروه‌های رقص و موسیقی و مهار قدرت پلیس مذهبی این کشور توجه زیادی نشان داده شده است در واقع دو موضوع دیگر نیز شایسته توجه بیشتری است: اقدام بن‌سلمان در انتصاب محمد العیسی (<https://www.reuters.com/article/us-saudi-islam/wiping-out-extremist-ideology-is-my-mission-head-of-saudi-based-muslim-body-idUSKBN1D01JV>) به سمت دبیر کل اتحادیه جهان اسلام حاصل پیامی قوی حاکی از مدارا و طرد آموزه‌های افراطی اسلامی بوده است دیدار العیسی از موزه هولوکاست در آمریکا (<https://twitter.com/holocaustmuseum/status/991740607193407488>) تعهد او به گفت‌وگوی میان ادیان و تقاضاهای او برای صلح نشانه مهمی از جدایی او از اسلافش است به همین ترتیب اقدام ملک سلمان در انتصاب گروهی از عالمان ارسشد دینی (<https://uk.reuters.com/article/uk-saudi-islam/saudi-arabia-to-vet-use-of-prophets-sayings-to-counter-extremism-idUKKBN1CN1TT>) برای غربال کردن احادیث پیامبر اسلام با هدف همخوان‌سازی آن‌ها با دستورات قرآنی در خصوص صلح از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است

به زبانی ساده اگر تغییراتی که بن‌سلمان به دنبال آن است تحقق یابد افراط‌گرایی دینی را بی‌اعتبار خواهد ساخت به صورت آن از عربستان سعودی پایان خواهد داد اسلام را با مدرنیته آشتی خواهد داد و الگویی از توسعه ارائه خواهد کرد که خاورمیانه عربی – حداقل در کشورهای بزرگتر – از آن بی بهره بوده است غیاب چنین الگویی منجر به ایجاد خلئی شده که در گذشته ناسیونالیست‌های افراطی سکولار و امروزه القاعده و دولت اسلامی آن را پر می‌کنند

به این دلایل است که من قویاً از تلاش‌های بن‌سلمان حمایت کرده‌ام و هنوز هم باور دارم که آمریکا در موفقیت برنامه تحول ملی عربستان و آنچه با نام «چشم‌انداز ۲۰۳۰» یاد می‌شود سهم مهمی دارد آری محمد بن سلمان با مقاومت سختی از سوی حاکمیت محافظه‌کار مذهبی و عناصری در درون خانواده سلطنتی روبروست و این هم درست است که فقط انقلابی از بالا شانس متحول کردن کشوری را دارد که در سنت‌گرایی وهابی و سیاست‌ورزی اجماعی میان خانواده سلطنتی ریشه‌هایی عمیق دارد

محمد بن سلمان شاید به این نتیجه رسیده باشد که باید تمام مخالفان را با خشونت له کند

(https://www.washingtonpost.com/news/democracy-post/wp/2018/06/15/mohammed-bin-salman-is-the-worst-enemy-of-his-vision-2030-plan/?utm_term=.e70c3d6b405b) و همین منجر به آن شده که در برابر ناراضیان تحمل اندکی داشته باشد از نظر او خاموش کردن منتقد شناخته‌شده‌ای از حاکمیت پیشین مثل خاشقجی می‌تواند بخشی از برنامه ارباب مخالفانش باشد

امیدوارم چنین نباشد امیدوارم خاشقجی زنده باشد و به‌زودی او را ببینیم و نیز امیدوارم که بن‌سلمان درک کند که هدف نمی‌تواند هیچ وسیله‌ای را توجیه کند اگر او خواهان ساختن جامعه‌ای مبتنی بر دانش است جایی که کسب‌وکارهای جدید پا می‌گیرند و خلافت شکوفا می‌شود هرگز نخواهد توانست آن را در فضایی از ارباب و ترس بسازد او باید بداند که برخی اقدامات عبور از خط قرمز است و پیامدهای گسترده‌ای برای روابط آمریکا و عربستان سعودی خواهد داشت

خوشحالم که ترامپ علاقه‌مند دیدار با نامزد خاشقجی (<https://www.washingtonpost.com/world/national-security/trump-calls-disappearance-of-jamal-khashoggi-a-bad-situation/2018/10/10/0d0d18b0-ccb1-11e8-a3e6->

رئیس‌جمهور درخواست گروه دوحیزی سناتورها برای استفاده از قانون عالمگیر مگنیتسکی،
است. این کار نگرانی رئیس‌جمهور و دولت او را بازتاب می‌دهد. اما اگر

https://www.washingtonpost.com/powerpost/senate-leaders-call-on-trump-to-impose-sanctions-in-saudi-journalists-disappearance/2018/10/10/278700fa-ccb1-11e8-a3e6-44daa3d35ede_story.html?utm_term=.6f984ba2f7a0

را بپذیرد و مطابق با آن اقدام کند نتیجه آن تاثیر بیشتری خواهد داشت. قانون مگنیتسکی به نام یک وکیل روس ضدفساد نامیده شده که در شرایطی مشکوک در زندانی در روسیه درگذشت. درخواست سناتورها آغاز تحقیقاتی خواهد بود که می‌تواند به تحریم افرادی بینجامد که در ناپدید شدن خاشقجی دست داشته‌اند. اگر رهبران سعودی چیزی برای پنهان کردن ندارند و به سرنوشت خاشقجی اهمیت می‌دهند باید از چنین تحقیقاتی استقبال کنند. نکته دیگری که به همین اندازه اهمیت دارد این است که تکیه بر این قانون می‌تواند حامل این پیام هم باشد که دولت ترامپ در هر حال ارزش احترام به معیارهای جهانی را درک می‌کند.

*دنيس راس هموند برجسته انستیتو واشنگتن در سمت‌های ارشد امنیت ملی در دولت‌های ریگان جورج بوش پدر کلینتون و اوباما خدمت کرده است.

برگرفته از واشنگتن پست

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Unpacking the UAE F-35 Negotiations

فوریه ۲۰۲۲ ۱۵

Grant Rumley

(/policy-analysis/unpacking-uae-f-35-negotiations)

ARTICLES & TESTIMONY

How to Make Russia Pay in Ukraine: Study Syria

فوریه ۲۰۲۲ ۱۵

Anna Borshchevskaya

(/policy-analysis/how-make-russia-pay-ukraine-study-syria)

BRIEF ANALYSIS

Bennett's Bahrain Visit Further Invigorates Israel-Gulf Diplomacy

فوریہ ۲۰۲۲ ۱۴

◆
Simon Henderson

(/policy-analysis/bennetts-bahrain-visit-further-invigorates-israel-gulf-diplomacy)

TOPICS

[\(fa/policy-analysis/dmkrasy-w-aslah/\)](#) دمکراسی و اصلاح

[\(fa/policy-analysis/syast-amryka/\)](#) سیاست آمریکا

[\(fa/policy-analysis/khlyj-w-syast-hwzh-anrzh/\)](#) خلیج و سیاست حوزه انرژی

REGIONS & COUNTRIES

[\(fa/policy-analysis/kshwrhay-hashykhlyj-fars/\)](#) کشورهای حاشیہ خلیج فارس